

XXXIII. KÁRPÁT-MEDENCEI HEVESY GYÖRGY KÉMIA VERSENY DÖNTŐJÉNEK PROGRAMJA

A verseny kiírója és rendezője a Magyar Természettudományi Társulat
Társrendező: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

A Kárpát-medencei döntő fővédnöke
Dr. Pajtók Gábor , országgyűlési képviselő
A döntő védnökei
Marton Zsombor , vezérigazgató, a Magyar Vegyipari Szövetség (MAVESZ) elnöke Prof. Dr. Hórvölgyi Zoltán , az MTA doktora, egyetemi tanár, országos versenyfelelős (MTT-BME) Dr. Juhász Tibor , PhD, egyetemi docens, tudományos rektorhelyettes (EKKE)
Szakmai együttműködők
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem • Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar • Budapesti Fazekas Mihály Fővárosi Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium • TIT Bugát Pál Egyesülete • TIT Szövetség tagegyesületei
Együttműködő külhoni magyar partnerszervezetek
Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT, Kolozsvár) • Észak-bácskai Magyar Pedagógusok Egyesülete (Szabadka) • GENIUS Jótékonyági Alapítvány (Beregszász) • Kárpátaljai Magyar Pedagógus-szövetség (Beregszász) • Mentor TT – Felvidéki Tehetségsegítő Tanács (Galánta) • II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Beregszász) • Selye János Egyetem (Komárom) • Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (Komárom)
A Kárpát-medencei döntő támogatói

Miniszterelnökség • Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal • Agrárminisztérium • Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. – Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) • EMMI • Emberi Erőforrás Támogatáskezelő – Nemzeti Tehetség Program (NTP) • Földtudományi Civil Szervezetek Közössége (FöCiK) • Magyar Vegyipari Szövetség • Bálint Analitika Mérnöki Kutató és Szolgáltató Kft. • Egis Gyógyszergyár Zrt. • Richter Gedeon Nyrt. • Servier Hungária Kft. • CSFK Földrajztudományi Intézet • Magyar Földrajzi Múzeum • Magyar Hidrológiai Társaság • Magyarhoni Földtani Társulat • Miskolci Egyetem Műszaki és Földtudományi Kar • Szegedi Egyetem Földrajzi és Földtudományi Intézet • Aggteleki-, Balaton-felvidéki, Bükki-, Duna-Dráva-, Duna-Ipoly-, Fertő-Hanság-, Hortobágyi-, Kiskunsági-, Körös-Maros-, Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság • Heiling Média Kiadó Kft.

A döntő fordulói:
írásbeli (120 perc; 100 pt.); laborgyakorlat (60 perc, 25 pt.); szóbeli (5 perc + felkészülés, 25 pt.)

FONTOS!

Kérjük, hogy a tanulók szíveskedjenek **ünneplő ruhát** magukkal hozni a megnyitóra és az ünnepélyes eredményhirdetésre, valamint a laboratóriumi gyakorlati fordulóra **fehér köpenyt, védőszemüveget és vegyszerkanalat, továbbá másodperces időmérésre alkalmas eszközt** (pl. karóra, stopper, stb.).

PROGRAM

MÁJUS 27. PÉNTEK	
12:00–14:30	Érkezés, regisztráció <i>7. évfolyam:</i> Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium 3300 Eger, Széchenyi István u. 17. (szendvicsebéd csomag) <i>8. évfolyam:</i> Érseki Szent József Kollégium 3300 Eger, Foglár u. 1. (szendvicsebéd csomag)
14:40	Séta a megnyitó ünnepség helyszínére Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Természettudományi Kar Eger, Leányka u. 4-8., C épület, 124. előadóterem
15:00	Megnyitó ünnepség A résztvevőket köszöntik a Védnökök A versenyt megnyitja: Prof. Dr. Hórvölgyi Zoltán egyetemi tanár, az MTT Kémiai Szakosztály elnöke, országos versenyfelelős
15:30	Előadások: Villányi Attila , vezető tanár (ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium): <i>Nemzetközi Junior Természettudományi Olimpia – IJSO</i>
15:45	Márton Péter , PhD hallgató (BME, Fizikai Kémia és Anyagtudományi Tanszék): <i>Amfipatikus molekulák: tulajdonságok és alkalmazások</i>
16:15	Dr. Murányi Zoltán , PhD, főiskolai tanár, főigazgató (EKKE Pedagógusképző Központ): <i>Válogatott kísérleteink</i> – kísérleti bemutató
18:30	Vacsora a kollégiumokban

19:30 **Technikai megbeszélés** a szervezőknek, a tanároknak és a zsűritagoknak
Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium
3300 Eger, Széchenyi István u. 17.

MÁJUS 28. SZOMBAT	
6:00	Ébresztő a kollégiumokban
6:30	Reggeli a kollégiumokban
7:30	Séta a verseny helyszínére
8:00–10:00	Az írásbeli feladatok megoldása: 7. és 8. osztály EKKE Kémia Tanszék, Eger, Leányka u. 4-8. D épület
10:30–12:00	Gyakorlati forduló: 7. osztály
10:30– 13:30	Szóbeli forduló: 8. osztály
11:30–14:00	Ebéd a Leányka Bisztróban 3300 Eger, Leányka u. 4. (EKKE C épület)
13:30–16:30	Szóbeli forduló: 7. osztály
14:30–16:00	Gyakorlati forduló: 8. osztály
14:00–15:00	Az írásbeli dolgozatok megtekintése: a felkészítők megnézhetik tanulóik írásbeli dolgozatát, javítását ellenőrizhetik
16:30	Eredmények értékelése (a zsűri zártkörű tanácskozása)
18:30	Vacsora a kollégiumokban

MÁJUS 29. VASÁRNAP	
7:00	Ébresztő a kollégiumokban
8:00	Reggeli a kollégiumokban
9:00	Séta az eredményhirdetés helyszínére (A bőröndök, táskák a kollégiumok csomagszobáiban hagyhatók)
9:30	Ünnepélyes eredményhirdetés, díjkiosztás Eszterházy Károly Egyetem, Természettudományi Kar Leányka u. 4-8., C épület, 124. előadóterem
11:30 órától	Úti csomag átvétele, hazautazás

Helyszín: Eszterházy Károly Katolikus Egyetem, Természettudományi Kar épületei
3300 Eger, Leányka u. 4–8.

Szállás: 7. évfolyam: Gárdonyi Géza Ciszterci Gimnázium és Kollégium
3300 Eger, Széchenyi István u. 17.

8. évfolyam: Érseki Szent József Kollégium
3300 Eger, Foglár u. 1.

Megközelítés: A buszpályaudvartól mindkét kollégium sétátávolságra van.
A vasútállomástól a 11, 12, 14-es buszokkal a 3. megálló a buszpályaudvar felé.

Étkezés: A kollégiumokban.
A szombati ebéd: Leányka Bisztró (3300 Eger, Leányka u. 4.)

A KÁRPÁT-MEDENCEI DÖNTŐ ISMERETANYAGA

7. évfolyamos tanulók részére

- A legfontosabb anyagok (levegő, víz, hidrogén, oxigén, szén-dioxid) tulajdonságai
- Anyagcsoportok (elem, vegyület, keverék)
- Oldás, oldatok, tömeg százalékos összetétel, elválasztási műveletek
- Atomszerkezet, periódusos rendszer
- Néhány elem és vegyület képlete és köznapi tulajdonságai (hidrogén, oxigén, nitrogén, klór, víz, szén-dioxid, sósav, ammónia)
- Ionok és egyszerű ionvegyületek
- Savak, bázisok, sók, kémhatás
- Kémiai reakciók, kémiai számítások

8. évfolyamos tanulók részére (a 7. évfolyam és a megyei forduló anyagán felül):

- Vízkeménység és vízlágyítás. Műtrágyák
- A fémek redukáló sora
- Szervetlen kémia (bővítés):
  - A hidrogén-peroxid
  - A foszforsav sói (pl. trisó, foszforit, szuperfoszfát)
  - A salétromsav tulajdonságai. A salétromsav sói (pl. chilei salétrom)
  - Az alkálifémek és alkáli földfémek
  - A vas és az alumínium (és ipari előállításuk)
  - A réz, az ezüst és az arany. A réz-szulfát
- Szerves kémia:
  - Szénhidrátok: szőlőcukor, gyümölcscukor, tejcukor, répacukor, keményítő, cellulóz
  - Szappanok
  - Fehérjék, zsírok, olajok, alkoholok (metil- és etil-alkohol, glikol), szerves savak

A fentiekén kívül leírás alapján bármilyen anyag tulajdonságainak, kémiai reakciónak értelmezése (egyszerű egyenletek írása is)

**Eredményes versenyzést, élményekben gazdag Kárpát-medencei döntőt kívánunk
Valamennyiüknek, és szeretettel várjuk Önöket!**

Prof. Dr. Hórvölgyi Zoltán s.k.
egyetemi tanár,
az MTT Kémiai Szakosztály elnöke

Dr. Tardy János s.k.
c. egyetemi tanár,
az MTT ügyvezető elnöke

XXXIII. KÁRPÁT-MEDENCEI HEVESY GYÖRGY KÉMIA VERSENY

DÖNTŐ

2022. MÁJUS 27 – 28 – 29.
(péntek – szombat – vasárnap)

MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT